

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยจัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อทำการสำรวจความชอบ (Preference) และ พฤติกรรมการบริโภค (Consumption) หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นของเด็กและเยาวชนไทยในเขต กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ (Interrelationship Study)

สาเหตุที่ทำการเลือกศึกษาจากประชากรกลุ่มดังกล่าว ก็เพราะผลจากการศึกษา และวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ พบว่า ผู้ที่อยู่ในวัยนี้ (เด็กและเยาวชน) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับ และเลือกใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือการ์ตูนมากที่สุด และเนื่องจาก "ตลาดของหนังสือการ์ตูนที่ใหญ่ที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร" (สุวรรณ สันตติประภา : 2532/37) ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาวิจัยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากร

ทำการศึกษาโดยแบ่งกลุ่มประชากรออกตามฐานะทางเศรษฐกิจ โดยแบ่งออกตามความน่าจะเป็นพื้นฐานของสถานศึกษาซึ่งทำการศึกษาในระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5-ป.6) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง เด็กและเยาวชน เพศชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 198 คน

และเด็กและเยาวชนเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 198 คน

รวมใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการศึกษา 396 คน (โดยมีค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้ในลักษณะของการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ซึ่งจำแนกประชากรออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของประชากรอย่างคร่าว ๆ ตามที่ผู้วิจัยคาดคะเนหรือตั้งข้อสมมุติฐานไว้ว่าจะมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ประสงค์จะทราบ คือ

1. จัดแบ่งสถานศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะฐานะทางเศรษฐกิจของโรงเรียน ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ซึ่งได้ประยุกต์แนวทางในการคัดเลือกมาจากงานวิจัยเรื่องอิทธิพลของสื่อต่อเด็กของศาสตราจารย์สุภัฏญา ตีระวนิช และรองศาสตราจารย์ นันทริกา คัมโพธิ์ (2528) ที่ได้กำหนดลักษณะของสถานศึกษาไว้ คือ โรงเรียนระดับสูง หมายถึงโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมาก ๆ ซึ่งผู้ปกครองของเด็กมักมีฐานะดี ตามที่เป็นที่ยอมรับกันทั่ว ๆ ไปในสังคม โรงเรียนระดับกลาง หมายถึง โรงเรียนราษฎร์ที่มีได้จัดเข้าไว้ทั้งในระดับสูงและต่ำ และโรงเรียนระดับต่ำซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกจากโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมและมัธยม โดยในการวิจัยครั้งนี้ ได้ประยุกต์มาเป็นโรงเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำกว่าปานกลาง ปานกลาง และสูงกว่าปานกลาง ได้ตัวแทนของประชากร ดังนี้

โรงเรียนราชวินิต (ประถมและมัธยม) เป็นตัวแทนของโรงเรียนที่มีนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำกว่าปานกลาง

โรงเรียนเสสะเวช (เป็นตัวแทนของโรงเรียนที่มีนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับปานกลาง

โรงเรียนสาธิต มศว.ประสานมิตร(ประถมและมัธยม) เป็นตัวแทนของ
โรงเรียนที่ให้นักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงกว่าปานกลาง
ซึ่งทั้ง 3 สถานศึกษานี้ ทำการศึกษานักเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
จนถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกโรงเรียน

2. ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา โดยกำหนดออกเป็นกลุ่ม จำนวน 3 กลุ่ม
คือระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5-ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) และ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) จำนวนระดับการศึกษาละเท่ากัน คือ 132 คน
รวม 3 ระดับ คือ 396 คน

3. การกำหนดห้องเรียนที่จะทำการวิจัยนั้น ใช้วิธีการศึกษา แบบ Simple
Random Sampling โดยถือว่านักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นเดียวกัน โรงเรียนเดียวกัน
ย่อมจะมีสถานะภาพเหมือนหรือใกล้เคียงกัน

4. ทำการศึกษาโดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ในห้องเรียน
โดยผู้วิจัย ควบคุม-ดำเนินการวิจัย ซึ่งการศึกษานี้ทำทุกตัวอย่างไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะ
อ่านหนังสือการ์ตูนหรือไม่อ่านก็ตาม

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ

- เพศ
- ระดับการศึกษา
- ระดับรายได้
- การออกแบรูปเล่ม ลายเส้น ขนาดของหนังสือ ที่ประกอบเป็นลักษณะของ

หนังสือการ์ตูน

- เนื้อหาของการ์ตูน

- ราคาของหนังสือการ์ตูน
 - ลิขสิทธิ์
2. ตัวแปรแทรก
- พฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสาร
3. ตัวแปรตาม
- พฤติกรรมการบริโภคหนังสือการ์ตูนของเด็กและเยาวชน
 - ความชอบในลักษณะของการ์ตูนประเภทต่าง ๆ
 - การตัดสินใจซื้อหนังสือการ์ตูน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ลักษณะภาษาของแบบสอบถามด้วยภาษาในระดับที่เป็นการง่ายต่อการเข้าใจของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้ทำวิจัย กับ กลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะเนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคหนังสือการ์ตูนของกลุ่มตัวอย่าง ความชอบ วิธีการได้มา ปริมาณที่บริโภค

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริโภค บัณฑิตการเลือกความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้บริโภค

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะ ภูมิหลังทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง